

під час вегетації культури, ніж попередники та крутизна схилу.

Прояв септоріозу листя пшениці озимої та хвороб колосу в нижній частині схилу відмічено дещо пізніше після двох попередників культури: кукурудзи на силос і вівса. Очевидно в цій частині схилу рослини пшениці озимої були краще

забезпечені вологою, більш розвинені і стійкіші до збудників хвороб.

Врожайність пшениці озимої була вищою після попередника овес і становила 3,98 т/га, маса 1000 насінин – 41,0 грама. Врожайність пшениці озимої після попередника кукурудза на силос становила 3,46 т/га, маса 1000 насінин – 39,8 грама.

УДК 631.53.02:633.14:631.56

Ящук Н.О., кандидат с.-г. наук, доцент, доцент кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика

Гулько Т.С., студент

Волянський О.В., студент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: yazchsuk@gmail.com

ЗАЛЕЖНІСТЬ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗЕРНА ЖИТА ОЗИМОГО ВІД РЕЖИМУ ТА ТРИВАЛОСТІ ЗБЕРІГАННЯ

Багатокомпонентний склад зернівки жита зумовлює його різноцільове використання. Одночасно, одним із найважливіших резервів збільшення хлібних запасів країни є зниження кількісних і якісних втрат зерна під час зберігання, характер і інтенсивність яких залежать від цілого комплексу факторів. Лише коли технологічні показники відповідатимуть вимогам стандарту, можна буде говорити про високу реалізаційну ціну і споживчу якість виробленої продукції.

Схема досліджень передбачала зберігання зерна жита сортів 'Інтенсивне 95' та 'Наусін' за трьох режимів: зберігання зерна у сухому стані у тканинних мішках; зберігання зерна в охолодженому стані за температури +5+10 °C у тканинних мішках; зберігання зерна без доступу повітря у герметичних поліетиленових рукавах. Програма проведення досліджень передбачає оцінку якості відразу після збирання (контроль), через один, три, шість місяців зберігання зерна жита озимого.

Вирішальним для зерна жита був показник «числа падання», який в сорту 'Інтенсивне 95' становив – 102 с, в сорту 'Наусін' – 84 с, що не дозволяло зерно досліджуваних сортів реалізовувати вище 3-го класу якості. Протягом трьох місяців зберігання зерна досліджуваних варіантів показник «числа падання» суттєво зріс, зокрема в зерна сорту 'Інтенсивне 95' до 140-145 с, що дозволило реалізувати його 2-им класом. У

сорті 'Наусін' хоч і відбулося зростання досліджуваного показника до 98-99 с, проте зерно не перейшло до вищого класу. Після шести місяців зберігання з показниками «числа падання» 143 с і в межах 2-го класу лишилося зерно сорту 'Інтенсивне 95' і лише те, що зберігалось за охолодженого стану.

До зберігання здатність до проростання в сорту 'Інтенсивне 95' становила 80%, а в сорту 'Наусін' 93%, що дозволяло зерно останнього використовувати для переробки на солод. Після першого місяця зберігання здатність до проростання зростає за сухого стану зерна на 2-5% та після третього місяця за охолодженого стану та без доступу повітря на 2-6%. Що пояснюється проходженням післязбирального дозрівання зерна, більш повільно за охолодженого стану та без доступу повітря. Однак, зростання показника здатності до проростання в сорту 'Інтенсивне 95' хоч і відбулося та не досягло 92%, що не дозволило використання зерна для виробництва солоду.

Отже, вищими показниками числа падання протягом всього періоду зберігання характеризується зерно жита сорту 'Інтенсивне 95', що дозволяє використовувати його для виробництва борошна, а зерно жита сорту 'Наусін', враховуючи здатність до проростання, можна використовувати для переробки на солод. Кращим режимом зберігання виявився охолоджений стан.